

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ КРГОВИЋ против СРБИЈЕ

(Представка број 29430/06)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

13. септембар 2016. године

Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима утврђеним у члану 44. став 2. Конвенције. Она може бити предмет редакцијске измене.

У предмету Крговић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Већа у саставу:

Luis López Guerra, *председник,*

Helena Jäderblom,

Johannes Silvis,

Branko Lubarda,

Pere Pastor Vilanova,

Alena Poláčková,

Georgios A. Serghides, *судије,*

и Fatoş Aрасі, *заменик секретара Одељења,*

После већања на затвореној седници 23. августа 2016. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 29430/06) против Републике Србије, коју је Суду поднео према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) српски држављанин, господин Војкан Крговић („Подносилац представке”), 7. јула 2006. године.
2. Подносиоца представке заступао је господин Д. Бурзановић, адвокат из Подгорице. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада”) заступао је њен заступник у то време, господин С. Царић.
3. Подносилац представке се жалио, према члану 6. Конвенције, на неизвршење правоснажне пресуде донете у његову корист 1998. године.
4. Представка је Влади прослеђена 24. јула 2012. године.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносилац представке је рођен 1967. године, а живи у Старом Бару, Црна Гора. У релевантном тренутку, он је био професионални кошаркашки играч.

A. Парнични и извршни поступак

6. Подносилац представке је 9. јула 1997 . године поднео тужбу против кошаркашког клуба за који је играо, Војводина БФЦ (*Кошаркашки клуб Војводина БФЦ*), из Новог Сада. Клуб је имао статус удружења грађана.
7. Општински суд у Новом Саду (у даљем тексту: „Општински суд”) је 17. фебруара 1998. године пресудио у корист подносиоца представке, наложивши Војводина БФЦ (у даљем тексту: „дужник”) да му исплати, у року од петнаест дана, суму од 110.550 динара (РСД – приближно 10.000 евра (ЕУР) у то време) и 8.500 динара (приближно 730 евра) на име трошкова, заједно са законском каматом. Пресуда је постала правоснажна неодређеног дана 1998. године.
8. Након што је подносилац поднео предлог за извршење 15. октобра 1998. године, Општински суд је 19. октобра 1998. године донео решење о извршењу.
9. Подносилац представке је 25. децембра 1998. године обавестио суд да дужник нема довољно средстава на свом банкарском рачуну и предложио да се пресуда изврши продајом непокретне имовине дужника у просторијама Спортског и пословног центра „Војводина”. С тим у вези, решење о извршењу је донето 17. марта 1999. године.
10. У међувремену је основан нови кошаркашки клуб НИС – Војводина.
11. Народна банка у Новом Саду је 25. децембра 2002. године обавестила суд да је рачун дужника био замрзнут.

12. Подносилац представке је 14. марта 2003. године обавестио суд о још једном банкарском рачуну које се води на дужниково име. Он је од суда 9. маја 2003. године затражио да се извршење не спроведе продајом дужникове непокретне имовине, као што је претходно тражио, пошто изгледа имовина није припадала дужнику, већ кошаркашком клубу НИС – Војводина.

13. Општински суд је 12. маја 2003. године наложио извршење у складу са захтевом подносиоца представке од 14. марта 2003. године.

14. Народна банка у Новом Саду је 25. јуна 2003. године обавестила суд да се детаљи банкарског рачуна које је подносилац представке доставио не односе на дужника, већ на кошаркашки клуб НИС – Војводина, а да је рачун дужника и даље замрзнут.

15. НИС – Војводина се 14. јула 2003. године жалио на решење о извршењу од 12. маја 2003. године. Он је тврдио да није дужников правни следбеник.

16. Трочлано веће Општинског суда (у даљем тексту: „Веће”) је 1. априла 2004. године одбило да разматра жалбу, док извршни судија не утврди обавезе дужника.

17. НИС – Војводина је 24. јуна 2004. године доставио поднесак, поричући сваку везу са дужником подносиоца представке.

18. Општински суд је 19. октобра 2004. године затражио од подносиоца представке да да коментар на поднесак НИС – Војводина и предложи други начин извршења.

19. Пошто то подносилац представке није учинио, Општински суд је 11. јануара 2005. године обуставио извршење против НИС – Војводина. Подносилац представке је уложио жалбу.

20. Веће је 14. фебруара 2005. године извршном судији дало упутство да утврди да ли између дужника и НИС – Војводина постоји неки однос, пре него што му поново врати спис предмета.

21. Министарство образовања и спорта је 30. маја 2005. године обавестило Општински суд да дужник подносиоца представке постоји у њиховом регистру спортских организација од 3. августа 1999. године, а да НИС – Војводина никада није био регистрован.

22. У поступку који је уследио, извршни судија је утврдио, ослањајући се информацију Министарства од 30. маја 2005. године, да НИС – Војводина није правни следбеник дужника и Већу доставио спис предмета 1. септембра 2005. године.

23. Веће је 16. марта 2006. године потврдило решење од 11. јануара 2005. године, наставши да нема основа да се извршење настави против НИС – Војводина.

Б. Стечајни поступак

24. Привредни суд у Новом Саду је 1. септембра 2011. године отворио стечајни поступак у односу на дужника и усвојио план реструктурирања. Према том плану,

дужник би подносиоцу представке исплатио РСД 1,229,332,42 (приближно 10.000 евра) у року од пет година, исплаћујући му једну петину укупног износа сваке године.

25. Дужник је 17. септембра 2012. године исплатио подносиоцу представке једну петину горе наведене суме, другим речима РСД 245.866,48 (приближно 2.000 евра).

26. У спису предмета нема информација да ли је подносилац представке након тога примио неку исплату.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

А. Закон о извршном поступку из 2000. године (објављен у „Службеном листу СРЈ”, бр. 28/00, 73/00 и 71/01)

27. Члан 4. став 1. предвиђао је да се сви извршни поступци спроводе хитно.

28. Члан 30. став 2. предвиђао је, између осталог, да је на извршном суду да изабере по сопственом нахођењу најприкладнији начин извршења кад год поверилац предложи више начина, узимајући у обзир средства неопходна за покриће потраживања о којима је реч.

29. Чланови 63–84, 134–176. и 180–188. наводили су детаље у вези са извршењем банкарском дознаком, и јавном продајом покретне и непокретне имовине дужника.

Б. Закон о извршном поступку из 2004. године (објављен у „Службеном гласнику РС”, број 125/04)

30. Закон о извршном поступку из 2004. године („Закон из 2004. године”) ступио је на снагу 23. фебруара 2005. године, чиме је Закон о извршном поступку из 2000. године стављен ван снаге („Закон из 2000. године”).

31. Према члану 304. Закона из 2004. године, сви извршни поступци покренути пре 23. фебруара 2005. године морали су се спровести у складу са Законом из 2000. године.

В. Закон о платном промету (објављен у „Службеном листу СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службеном гласнику РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 – др. закон, 31/11 и 139/14 – др. закон)

32. Према члану 54. став 1, једна од дужности Народне банке била је да прати солвентност свих привредних друштава и покреће судске стечајне поступке у односу на оне чији су банкарски рачуни били „замрзнути” због неизмирених дуговања у року од шездесет узастопних дана, или шездесет испрекиданих дана у року од наизменичних претходних седамдесет пет дана. Та одредба је укинута почев од 1. јануара 2010. године.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ

33. Подносилац представке се притуживао да Тужена држава није извршила правоснажну пресуду од 17. фебруара 1998. године. Он се ослонио на члан 6. Конвенције, чији релевантни део гласи како следи:

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну ... расправу у разумном року ... пред ... судом,”

А. Допуштеност

34. Ослањајући се на оно што је Суд нашао у предмету *Блечих против Хрватске* ([ВВ], број 59532/00, ст. 63–69, ЕЦХР 2006-III), Влада је изнела да Суд нема временску надлежност да се бави наводном повредом права подносиоца представке на приступ суду, која се односила на догађаје који су се десили пре 3. марта 2004. године, што је датум када је Конвенција ступила на снагу у односу на Србију („Датум ратификације”). Конкретно, Влада је навела да је решење о извршењу донето 19. октобра 1998. године и да је извршни поступак обустављен 11. јануара 2005. године, тако да су чињенице на којима се представка заснива углавном ван временске надлежности Суда, а само делом у њеном оквиру. Подносилац представке није предузимао никакве радње у периоду од 3. марта 2004. године до 11. јануара 2005. године, а посебно, није било ни пасивног понашања, нити неког другог облика деловања или неделовања на страни домаћег суда у том периоду.

35. Подносилац представке није дао коментар.

36. Суд подсећа да, у складу са општим правилима међународног права, одредбе Конвенције не обавезују Државу уговорницу у односу на неки поступак или чињеницу који су се десили или неку ситуацију која је престала да постоји пре датума ступања Конвенције на снагу у односу на ту Државу уговорницу (види *Блечих*, цитирана у горњем тексту, став 70). И поред тога, поступци или пропусти државе морају бити у складу са Конвенцијом и протоколима уз њу од датума ратификације надаље, што значи да сви накнадни поступци и пропусти спадају у надлежност Суда, чак и када су само продужеци већ постојеће ситуације (види *Крстић против Србије*, број 45394/06, став 65, 10. децембар 2013. године и ауторитете цитиране у њој).

37. Ако се вратимо на предметни случај, Суд констатује да је решење о извршењу донето 19. октобра 1998. године (види став 8. у горњем тексту). Даље је примећено да је извршни поступак обустављен 11. јануара 2005. године, након ратификације Конвенције. Осим тога, стечајни поступак против дужника отворен је 2011. године, а усвојен је и план реструктурирања. Подносиоцу представке је до сада исплаћена једна петима дуга, у складу са тим планом. Међутим, изгледа да је предметна пресуда и даље делимично неизвршена (види ст. 24. и 25. у горњем тексту).

38. С обзиром на горе наведено, Суд сматра да се право подносиоца представке на извршење одржало и након ступања Конвенције на снагу 3. марта 2004. године. Он, такође, примећује да спорно неизвршење траје до данас (види, уз одговарајуће измене, *Крстић*, цитирана у горњем тексту, став 68, и *Крстић против Србије*, број 41760/04, став 46, 25. новембра 2008. године).

39. Примедба Владе с тим у вези се, према томе, мора одбацити.

40. Суд констатује да представка није очигледно неоснована у оквиру значења члана 35. став 3 (а) Конвенције. Он даље констатује да није недопуштена ни по неком другом основу. Она се, према томе, мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

1. Подносица страна

41. Подносилац представке је остао при својој притужби. Он је изнео да до данас, Тужена држава није предузела никакве кораке да изврши одлуку из 1998. године.

42. Влада је констатовала да је до одуговлачења извршног поступка дошло углавном због пасивног понашања и немара подносиоца представке. Конкретно, она је истакла да подносилац представке неколико пута није поступио у складу са налогом суда да унапред плати трошкове поступка, одговори на наводе и поднеске треће стране и поднесе даље захтеве за извршење, што је имало за последицу обустављање поступка 11. јануара 2005. године.

43. Влада је, такође, изнела да је подносилац представке направио очигледне пропусте у вези са дужником тиме што је прецизирао непокретну имовину и банкарски рачун другог правног лица као начин извршења, чиме је упутио суд у погрешном смеру.

44. Осим тога, она је тврдила да се од подносиоца представке оправдано очекивало да предложи извршење на неки други начин.

45. Најзад, Влада је истакла да због измене Закона о стечају 2011. године, спортски клубови могу такође бити предмет стечајног поступка. Кошаркашки клуб „Војводина” требало је да измири дуговања према својим повериоцима према усвојеном плану реструктурирања (види ст. 24. и 25. у горњем тексту).

2. Релевантна начела

46. Суд подсећа да се извршење пресуде коју је суд донео мора сматрати саставним делом „суђења” у смислу члана 6. (види *Hornsby против Грчке*, 19. март 1997. године, став 40, *Извештаји о пресудама и одлукама 1997-II*). Кашњење у извршењу неке пресуде може се оправдати у посебним околностима, али оно не може бити такво да угрози суштину права заштићеног према члану 6. став 1. Конвенције (види *Immobiliare Saffi против Италије* [BB], број 22774/93, став 74, ЕЦХР 1999-V).

47. У сваком случају, без обзира да ли је дужник приватно или државно правно лице, на држави је да предузме све неопходне кораке да се правоснажна судска пресуда изврши и да тиме осигура делотворно учешће њеног целог апарата (види, уз одговарајуће измене, *Hornsby*, цитирана у горњем тексту, став 41).

3. Оцена Суда

48. Суд констатује да период измирења дуга у случају подносиоца представке до сада траје више од дванаест година од када је Србија ратификовала Конвенцију 3. марта 2004. године (што спада у надлежност овог суда *ratione temporis*). Такође, мора се узети у обзир и стање предмета 3. марта 2004. године (види, међу многим другим

ауторитетима, *Велимировић против Црне Горе*, број 20979/07, став 42, 2. октобар 2012. године). С тим у вези, констатовано је да је извршни суд већ предузео неке кораке пре датума ратификације.

49. Без обзира што су поднесци Владе супротни овоме, Суд примећује да је подносилац представке био активан током извршног поступка. Он је два пута предложио друге начине извршења и, мада је тачно да је навео непокретну имовину и банкарски рачун другог правног лица, чини се да је он стварно веровао да је то правно лице правни следбеник првобитног дужника, јер је његов назив готово исти као назив дужника.

50. У вези са аргументом Владе да подносилац представке није поступио у складу са налогом суда да унапред плати трошкове поступка и одговори на навод и поднеске треће стране, што је имало за последицу обуставу поступка 11. јануара 2005. године, Суд констатује да је поступак обустављен против НИС – Војводина, а не против првобитног дужника. Извршни поступак према томе није обустављен и, заправо, он је још увек у току.

51. Штавише, иако је дуг реструктуриран у контексту стечајног поступка који је отворен 2011. године, дужник се није придржавао тог плана, а изгледа да до данас домаћи органи нису предузели никакве мере с тим у вези (види ст. 24–26. у горњем тексту).

52. Најзад, без обзира да ли је дужник приватно или државно правно лице, држава треба да, као ималац јавног овлашћења, поступа марљиво да би подносиоцу представке помогла у извршењу пресуде у питању (види *Fociac против Румуније*, број 2577/02, став 70, 3. фебруар 2005. године; и *Lăcătuș и други против Румуније*, број 12694/04, став 117, 13. новембар 2012. године), што, у овом предмету, држава није урадила.

53. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

54. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

А. Штета

55. Подносилац представке је тражио 97.113,94 евра (ЕУР) на име материјалне и нематеријалне штете.

56. Влада је оспорила тај захтев.

57. У вези са захтевом подносиоца представке за накнаду материјалне штете, Суд не може да нађе у околностима овог предмета – које карактерише неизвесност у вези са

имовином дужника – никакву узрочну везу између утврђене повреде и наводне материјалне штете. Захтев се, према томе, мора одбити. Са друге стране, он подносиоцу представке досуђује 4.700 евра на име нематеријалне штете.

Б. Трошкови

58. Подносилац представке није поднео конкретан захтев с тим у вези. Према томе, Суд му не досуђује никакав износ по овом основу.

В. Затезна камата

59. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;

2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције;

3. *Утврђује*

(а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у року од три месеца, од датума када пресуда постане правоснажна у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, 4.700 евра (четири хиљаде седам стотина евра), заједно са порезом који се може наплатити, на име нематеријалне штете;

(б) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

4. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 13. септембра 2016. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Fatoş Aracı

Заменик секретара

Luis López Guerra

Председник